

CENA NAROČNINI:

Za eno leto \$2.00
Za pol leta 1.25
Za ZDA 3.00

Edinost

NEODVISNO GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV

TORONTO, ONTARIO

TOREK, 29 JUNIJA, 1943.

V . . .

Price 5.

V . . .

Vol 2 No. 24.

Cena 5c.

EDINOST

206 Adelaide St. W.
Toronto, Ont.

Entered as second class matter at
the Post Office Dept. Ottawa.

IZ ZAVEZNISKE ZRAČNE FRONTE

Zavezniški bombniki bombardirali, Sardinijo, Sicilijo in osiščno zrakoplovno pristanišče v Saloniki. Na tisoče ton eksplozive je vrženo na vojaške in pristanišne objekte v Italiji, Nemčiji in obrežju do Salomike v Grčiji.

Iz dosedajnih poročil razvidno je, da je primorano vsled zavezniškega bombardiranja se preseliti okrog 3 milijna duš iz okolice industrijskega mesta v Nemčiji Ruhr.

Zavezniški bombniki na redili so ponovne polete iz Anglije, sesuli tonajo eksplozive na važne objekte, prešli čez ostali del Evrope na afriško ozemlje, ter tukaj ponovno natovorili bombe za bombardiranje italijanskih otokov na sredozemskem morju na potu nazaj v Anglijo. Tako se ponav-

SOVJETSKI POSLANIK ODSEL V MOSKVO

Ottawa. — Feodor Gušev, Sovjetski poslanik, je odpotoval z bombnikom v Moskvo, kjer bo imel posvetovanja z maršalom in premierjem Sovjetske Unije Stalinom, kakor je naznane-

no. Gušev je odpotoval z istim bombnikom, potom katerega je prispela sovjetska kupcevalna komisija dne 22 junija iz Moskve v Ottawa. Kanadska vlada je v to svrhu odobrila biljton dolarjev za nakupitev vojaških in vojnih potrebsčin.

Sovjetsko komisijo vodi, Kapitan Feodor Panomarensko, kateri je obenem z svojim tovarišem, poročnikom Aleksij Malzhev, prisustovala svečanosti "Salut To Our Russian Ally" v Toronatu.

Poročilo nadalje pravi, da se bo Gušev v kratkem povrnih nazaj v Ottawo.

KOMUNISTI BODO VSTANOVILI NOVO STRANKO

Toronto. — Tim Buck, vodja kanadskih komunistov je podal izjavo dopisniku "Toronto Star" zadnji teden o novi komunistični stranki z novo konstitucijo. Med drugim njegova izjava se glasi:

"Kanadski komunisti bodo toliko lažje prispevali svoj delež vsem zadavem borbe proti fašizmu, ter enotnosti kanadskega naroda, potom svoje stranke. Kajti dosedaj veliko število delavcev in delavk komunističnega mnenja, se čuti prizadetih radi prepovedi njihove stranke, ki je nasledila takoj v pričetku tekoče vojne. Po razpustitvi tretje Internationale, kanadski komunisti smatrajo za pravilnim in obenem za svojo dolžnost, vstanoviti stranko kanadskih komunistov, vskladiti njeno delovanje v obsegu določb zakonov, državnega ustava itd."

Vsa dosedajna proti komunistična gonja, kot stranki ki teži le za krvavim prevratom državnega reda, ni služila za nič druegga kakor prav ugodno zaslombom, ki so po hlapčevsko služili sebišnim interesom. Prvič zato, ker revolucija je vzamela tudi iz ameriške povesti, ni nastala kot recept propagande, ampak

ljajo poleti zavezniške zračne sile, katera šteje v krdehi do 300 bombnikov in obrambnih letal.

Zračnim bombardiranjem se pripisuje pomembnost s ozirom na industrijska središča v Nemčiji in Italiji, katerim je omenjena delno proizvodnja in delno pa zadržavanje njihove zračne sile v obrambi lastnega praga. Obenem pa značilno je bombardiranje zračnega pristanišča v Soloniki, kot glavne baze preko katere se je zavezniška armada izkrcala v zadnji svetovni vojni proti Nemčiji in Avstro-Ogerski, Turški in Bolgariji.

Nedvomno da je s dosedajnim bombardiranjem zavezniške sile se dosegel deloma uspeh. Prvič pričuje da je zavezniška zračna sila v nadmoči nad osiščom, drugič pa predpogojna priložnost za invazijo evropskega kontinenta. Če tudi zavzetje Apatelerije ne more predstavljati splošno invazijo evropskega kontinenta, potrjuje pa, da je z koordinacijom kopnene in zračne sile, mogoče pristati tudi na evropskem kontinentu. Kar je pa edino popolna garancija za skorajšnjo zmago nad skupnim sovražnikom narodov in človeštva — fašizmom.

Poleg tega tudj z strani Sovjetske Unije se opominja na čas primeren za invazijo evropskega kontinenta. To pomeni da je Rdeča Armada pripravna z vzhoda podpreti invazijo v odločni ofenzivi, kot najkrajša pot do zmage.

London. — Musolinijeva tajna policija znana pod imenom Ovra, je arretirala 11.500 osumljencev s ozirom priprav proti zavezniški invaziji, se glasi tukajšnje poročilo.

Osumljenci so kajpak obtoženi kot petokolinci, predstavljajoč nevarnost za pre vrat Musolinijevega režima v Italiji v pričo zavezniške invazije. Med temi se navaja število 7.900 komunistov, dočinjostih 3.250 kot protifašisti.

Ako se do dobra spominjam vredno je spominiti se poročila pred nedavnim, ko je dospelo veče število gestapovskih agentov v Italijo. To število se je računalo okrog 90.000 gestapovcev za nadziranje v Italiji, ter tudi za nameščence posebno po vojaških in civilnih uradih. Verjetno je da so dosedajne arretacije popolnoma v skladu nacističnih gestapovcev, ter tudi italijanske Ovre, kot posledica varčne obenem za nacistično dominacijo in vodstvo v Italiji.

Tako nato je nasledilo vprašanje z strani nekaterih poslavcev v državnih zbornicah justičnemu ministru, ali je pooblastil kanadske komuniste za vstanovitev svoje stranke. Ta je pa odvrnil: "V obsegu naših zakonov državljanji niso omejeni vstanoviti svojo organizacijo, ki razvija svoje delovanje naspram zakonskih dolob. To ne izključuje kanadske komuniste, da vstanovijo svojo stranko v obsegu državnih zakonov. Justični minister pa nima oblasti iznad teh zakonov, je bil odgovor v zbornici.

83 LET STAR KOVAČ SABLJE ZA STALINGRAD

London. — Tom Beasley je v svojem 83 letu starosti in menda najstarejši kovač po poklicu za sablje. Njemu je izročeno naročilo za izdelek dvorezne štiri stopala

Pregled bojevnih crt proti fasizmu

RDEČA ARMADA DRŽI TRDNO POZICIJE NA CELI BOJNI ČRTI. VEČJI BOJI SO BILI OKROG OREL, KALININ, DONETC REKI IN NA KAVKAZU, TODA BREZ VEČJIH SPREMEN. LETALCI SO PA POBILI LE V PAR TEDNIH NAD TRI TISOČ NACISTIČNIH LETAL, DOČIM SO SAMI IZGUBILI KOMAJ ENO ČE-TRTINO, ALI PA EDEN NAPRAM ŠTIRIM.

Dedeča Armada, ki je takoj po zimski ofenzivi konsolidirala svoj položaj na celo bojni črti, trdno drži svoj položaj in vsak poskus nacističnih sil prodreti boju črto se je izjavil. Na več krajih je pogurala nacistične sile iz njihovega položaja in zavzela nekoliko nadaljnih vasi severozapadno Moskve v okraju Kholm.

Ob reki Donete nacistična kolona od 3000 mož, napadala je položaj Dedeče Armade, toda brez uspeha in tudi proti ogromnih izgub. Kajti kakor je omenjeno, poleg tega celo poroča iz Berlina priznavajo utrenji položaj Rdeče Armade na celo bojni črti.

Sovjetski letalci so pa v nekaj tednih pobili nad tri tisoč bojnih letal nacistov.

Poročilo nadalje pravi, da je Nemčija in njeni salitetti od začetka vojne, izgubili

11.500 aretiranih v Italiji

London. — Musolinijeva tajna policija znana pod imenom Ovra, je arretirala 11.500 osumljencev s ozirom priprav proti zavezniški invaziji, se glasi tukajšnje poročilo.

Osumljenci so kajpak obtoženi kot petokolinci, predstavljajoč nevarnost za pre vrat Musolinijevega režima v Italiji v pričo zavezniške invazije. Med temi se navaja število 7.900 komunistov, dočinjostih 3.250 kot protifašisti.

Ako se do dobra spominjam vredno je spominiti se poročila pred nedavnim, ko je dospelo veče število gestapovskih agentov v Italiji. To število se je računalo okrog 90.000 gestapovcev za nadziranje v Italiji, ter tudi italijanske Ovre, kot posledica varčne obenem za nacistično dominacijo in vodstvo v Italiji.

Toda nato je nasledilo vprašanje z strani nekaterih poslavcev v državnih zbornicah justičnemu ministru, ali je pooblastil kanadske komuniste za vstanovitev svoje stranke. Ta je pa odvrnil: "V obsegu naših zakonov državljanji niso omejeni vstanoviti svojo organizacijo, ki razvija svoje delovanje naspram zakonskih dolob. To ne izključuje kanadske komuniste, da vstanovijo svojo stranko v obsegu državnih zakonov. Justični minister pa nima oblasti iznad teh zakonov, je bil odgovor v zbornici.

83 LET STAR KOVAČ SABLJE ZA STALINGRAD

London. — Tom Beasley je v svojem 83 letu starosti in menda najstarejši kovač po poklicu za sablje. Njemu je izročeno naročilo za izdelek dvorezne štiri stopala

6.400.000 mož, 56.000 topov, 42.400 tankov in 43.000 bojnih letal.

Sovjetske izgube bi pa znašale nekako okrog 4.200. 000 mož, 35.000 topov, 30.000 tankov in 23.000 bojnih letal od začetka vojne.

Nedvomno da so na eni in drugi strani ogromne izgube, toda znano je, da je lanska nacistična ofenziva

pospešila iste v vseh ozirih eden napram štirim. Kajti nacija sila tako v moštvu, kakor tudi drugih vojnih pripravah in izurjenosti, je prerezeta, ni pa vničena. Za popolno zmago nad fašistično silo je potrebno ustaviti ponovno razdajana mestna in vasi po hitlerjevih panzer divizijah, kakor tudi potom organizacije za priateljske odnose, razvijanje najtejnjejših stikov in razumevanja.

Predsednik shoda je vprsto naglasil: "Pozdravljeni bojevniki in zaveznički v bojem oružju Sovjetske Unije, vi niste sami". Kanadski narod s globoko sočutnostjo se zaveda vaših težkih ran in bolečin. Zaveda se britkosti tisoč maternih žena in otrok. V tej zavesti je pripravljen pomagati olajšanju teh ran in britkosti.

Mi bomo pomagali zgraditi nova mesta, nove tovarne in nova poslopja, je naslovil predsednik z otvoritvijo shoda.

530.000 PREMOGARJEV SE POVRNILO NA DELO

Washington. — Predvčerjšnjem dne 23 junija 560.000 premogarjev se je na zahtevo državnih oblasti povrnilo na delo pod pogojem mezdne lestvice, ki je nasledila v skupnem sporazumu 1942-43 do 31 oktobra t. l., pod državnim nadzorstvom. Zato so lastniki premoga naslovili protest v Washington, toda prevladuje mnenje da vlada ne bo sprejema svojega odloka v tem oziru.

Odbor Zedinjenih ameriških Slovencev, Hrvatov in Srbov

Dne 19 junija je vstanovljen Zedinjeni odbor ameriških Slovencev, Hrvatov in Srbov v Pittsburghu, Pa. Poleg osnovne resolucije sprejete na konferenci predstavnikov ene druge in tretje narodnosti, za nadaljevanje sloge in edinstvo izmed bratskih narodov, sprejete so tudi resolucije naslovljene na predsednika Roosevelta in drugim državnim uslužencem v Washingtonu. Da bo zedinjeni odbor v duhu enotnosti in sloge izmed bratskih narodov nadaljeval svoje delovanje, kot najboljša opora vprid enotnosti in demokraciji.

V odboru so izvoljeni od-

BREZ SPORAZUMA Z SOVJETSKO UNIJO TRAJEN MIR JE NEMOGOČ, — DAVIES

Petnajst tisoč vdeležencev v počast drugi obletnici Sovjetske Unije v vojni proti fašizmu. Vstanovitev organizacije za priateljstvo izmed naroda Sovjetske Unije in Kanade. Ni mogoče zamisliti o naši usodi ako bi bila poražena Rdeča armada in Sovjetska Unija, — Mackenzie King.

Toronto. — Toronto je postal središče v tork dne 22 junija, narodne manifestacije ob priložnosti druge obletnice Sovjetske Unije v vojni proti nemškega fašizma. Maple Leaf Garden ena od največjih dvoran v z 15 tisoč sedežev, je bila polno nabitna občinstva, na počastnem mestu pa predstavniki raznih civilnih, vladnih, verskih ustanov, vojaške komande in z dekoracijo zastav Zedinjenih Narodov.

Ob tej priložnosti največje odobravanie so želi Sovjetski poslanik, njegova sovražnika, ampak tudi razvijati priateljstvo izmed obeh narodov zdaj v vojni, tako tudi po vojni. Vsled tega je tudi najbolj primerno da se vstanovi organizacija takega priateljstva ravno na današnjem danu ob dnevu obletnice Sovjetske Unije v vojni proti nemškega fašizma. Maple Leaf Garden ena od največjih dvoran v z 15 tisoč sedežev, je bila polno nabitna občinstva, na počastnem mestu pa predstavniki raznih civilnih, vladnih, verskih ustanov, vojaške komande in z dekoracijo zastav Zedinjenih Narodov.

Nato je predstavil Sovjetski poslanika Feodora Gušev, na kar je nasledilo grozko odobravanie po dvorani, klici Rdeči Armadi, Stalinu in drugim vodjam Sovjetske Unije.

Gušev je v svojem govoru posebej poudaril poleg dosedajnih zmag Rdeče Armade naslednje naloge za popolno in brez kompromisno zmago nad hitlerjevo Nemčijo. Narodi in Rdeča Armada v tem oziru so vezani z eno idejo in načelno: "ločne borbe do popolnega poraza fašistične sile." To pričakovati je čim prejšnje akcije enotnih udarcev po Rdeči Armadi in armadi Zavezničkih narodov, na evropskem kontinentu za popolni poraz fašističnih sil.

Udarci Rdeče Armade so bili činkoviti, ki so striži glavno odporo sila nazi-fašizma, pri Moski, Leningradu, Sevestopolu in na posled pri Stalingradu. Od zavezničkih vojnih sil pa v Tunisiji. Fašistična sila hromi, ni pa vničena, poudaril je poslanik Gušev. Potrebno je vsled tega odločnih in enotnih udarcev z ene in druge strani.

Nato se je v imenu Sovjetske vlade zahvalil kanadskemu narodu za naklonjenje in pomoč in njegovih pripravnost v vstanovitvi organizacije priateljstva izmed obeh narodov. Nedvomno da bo taka organizacija zelo dobra podlaga za boljše razumevanje o življenju in delu, ter drugih kulturnih, znanstvenih vprašanj.

Joseph E. Davies, ki je ravnopravno tako bil deležen vnetega odobravanja z strani vdeležencev, je v svojem govoru pojasnil marsikatere stvari in dal pred vsem razumeti onim, ki celo do današnjega dne niso prenehali z odprtino gonjo proti Sovjetski Uniji. Ti ljudje bi moralni vedeti nekaj boljšega, kakor pa ponavljati in posluževati se s lažmi o Sovjetski Uniji, kar je edino po volji in vprid fašizmu. Ravnopravno tako pa oni, ki so v skrbih v svojih mislih o Rusiji, njenim državnim redom itd. "Bodočnost ni odvisna toliko kaj mi mislimo o Rusiji, kakor je kaj Rusija misli onas. Trajen mir je odvisen od zaupnosti Rusije v nas". Don't forget that", podudaril je Davies.

ZEDINJENEMU ODBORU AMERIŠKIH SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV

Dragi bratje in setre: V imenu organizacij Zvezne Kanadskih Slovencev, Hrvatov in Srbov, spodaj podpisani iz srca pozdravljamo vedenje odbora proti sovražniku človeštva.

V dnevih kadar se borba izmed sil fašizma in sil demokracije približuje najodločnejšim in usodapolnim trenotkom; kadar brez

Prva redna konvencija Zveze Kanadskih Slovencev

Bratje in sestre:

Na podlagi splošnih zadev ki so pred nami v tekoči vojni, kakor tudi boljšega razumevanja narodne protifašistične organizacije, ki je najvažnejša podlaga za nadaljevanje plemenitih nalog kanadskih Slovencev, glavni odbor Zveze je prišel do sklepa, da skliče prvo redno konvencijo Zveze Kanadskih Slovencev, ki se bo vršila v Toronto dne 7 in 8 septembra t. l.

Od prve vstanovitvene konvencije, ki se je vršila lanskoga maja, nedvomno da smo storili prav dober korak napredka v tem oziru. Tembolj ako računamo, da je to bil pričetek k ustavnitvi organizacije, ki bi na centralizirani podlagi delovala na kulturnem polju, kot zaščitnica demokratičnih tekovin v borbi proti fašizmu za svobodo naroda in človeštva.

Seveda v to svrhu je bil izvoljen začasni glavni odbor, kakor tudi sestavljena pravila, kateri je imel precej težko nalogo pred seboj. Kajti do tega času ni obstajala niti ena organizacija Slovencev na taki podlagi, razen tu in tam včlanjenih skupin z sobrami Hrvati in Srbi, sestavlajoči bivšo organizacijo za pomoč stari domovini. Toda priznanje v tem oziru gre prvič zvestim rodoljubom v naselbinah, ki so takoj razumeli vrednost organizacije, potom katere naj bi govorili svojo maternino besedo, sodelovali kot narodna skupina v najsvetijih idealih protifašistične borbe v splošnem, nepozabljajoč pa na moralno in kadar se ukaže priložnost za materialno podporo našemu trpečemu narodu v starem kraju. In drugič pa prvemu slovenskemu časopisu Edinost, ki je od svojegarjstva zvesto zastopala interes protifašistične borbe in dajala prednost onim zadevam narodne osvobodilne borbe, ki so odobrene in sestavljenne po narodu. Povrh tega pa v delavskih interesih, čigar naročniki in sotrudniki so delavci in delavke. Tako se je glavni odbor skoraj izključno oslanjal na Edinost, ter potom nje izdajal svoja poročila in urgiral za vstanovljanje odsekov Zveze, odločno delovanje za slog in enotnost kanadskih Slovencev, Hrvatov in Srbov; za slogan in sodelovanje vsih demokratičnih in svobodoljubečih sil za popolno zmago nad fašizmom.

Tako je nastopal pričetek vstanovljaju odsekov Zveze Kanadskih Slovencev, katerih povest bo dajala prednost kanadskim Slovencem, ki so kljub svoji malostevilnosti po svoji najboljši zmožnosti pomagali in podpirali svojo domovino Kanado, Sovjetsko Unijo, humanitarno ustanovo Rdeči Križ, vojna posojila in še raznih drugih stvari v tekoči vojni. Poglavitno pa slogan in enotnost, kot najboljša prednost in predpogoji v današnji dobi, za dosego popolne in brez kompromisne zmage.

Tako je pričetek pobudil v splošnem zavest kanadskih Slovencev, da so pričeli vstanovljati odseke Zveze Kanadskih Slovencev v vseh večjih naselbinah. Karakteristična izjava je naših rojakov iz Geraldtona. Med drugim ob vstanovitvi svojega odseka, so omenili: "Tukajšnji Slovenci nismo imeli organizacijo, ki bi bila vprid nam delavcem. Zato smo vstanovili odsek Zveze, ter

hočemo z tem seveda kar bo v naši močeh pomagati in prispetati pomoč za naš našred, posebno k enotnosti Slovencev in naroda v splošnem v Kanadi.

Zatem vidimo zavest naših rojakov tudi po drugih naselbinah, kjer jih je le par po številu. Tako je vstanovljen skupni odsek v Mountain Park, Alta, Calgary, Alta in Greighton, Ont. Skupno z Hrvati in Srbi v teh naselbinah delujejo v podpiranju prej omenjenih stavri, posebno pa podpiranju protifašističnega tiska, zavedajoči se da jim ta prinaša najbolj resnične vesti iz bojne črte, osvobodilne borbe našega junaškega naroda v starem kraju, unijskem gibanju itd.

Torej prevladajoča zavest za enotnostjo v preteklem letu, oziroma od vstanovitve treh bratskih Zvez, je rezultat delovanja odsekov v naselbinah in organizacije v celosti. Napačno bi pa bilo se zdaj zanesti le na dosejne uspeh vstanovljenih odsekov. Poleg dosejajnega uspeha nedvomno bomo opazili tudi naše nedostatke, po manjkljivost in tudi neizkušenost. Zato je potrebno da odseki Zveze skličejo nekoliko rednih in ako je potrebno izrednih sej, za obširno posvetovanje o dosejnjem delu odseka, ter Zveze v splošnem. Zabiležiti dosejne uspeh in izslediti ravno tako vzrok za neuspeh, ter na podlagi enega in drugega izdelati načrt, priporočila in predloge za prvo redno konvencijo.

Ker Zveza Kanadskih Slovencev ne deluje za posebno zadevo organizacije, ločeno od interesov splošnih nalog borbe proti fašizmu, glavni odbor pri poroča odsekom naslednje:

1) da so posvetovalne seje s ozirom za prvo redno Konvencijo, javne. Da je vdeležba popolnoma svobodna brez izjeme na člansko pripadnost.

2) da so posvetovanja potiskah dosejnih pravil Zveze, kjer vključuje ime organizacije, dolžnosti in pravice članstva, načelo in osnova organizacije itd.

3) da na teh posvetovalnih sejih vlada demokratično načelo svoboda kritike, pritožb in otožb, ravno tako pa priporočil in predlogov za prvo redno konvencijo.

4) naselbine kjer ne obstaja odsek Zveze, želja pa je rojakov da sodeluju v diskusijski in raspravi konvencije, naj skličejo svoj sestanek v to svrhu, izvolijo svojega delegata, da prisustvuje konvenčni raspravi. To velja tudi za druga društva in skupine ako je to njihova želja.

5) Odseki naj izvolijo svoje delegate, po svoji zmožnosti za plačanje njožnih stroškov. Kajti Zveza nima denarnih sredstev, razen za najnajnejše organizacijske posle. Imena delegatov je potrebno sporočiti na glavno tajništvo vsaj teden dni pred konvencijo, ti pa naj bodo v Toronto nekasneje od 7 septembra v jutro. Pričetek konvencije bo točno ob 9 uri zjutraj v soboto dne 7 septembra.

6) Priporočljivo je, da so posvetovanja odsekov in rojakov in rojakinj v naselbinah s ozirom prve konvencije, obenem spisana za ponatis v Edinost. Kajti na ta način bo pred samo konvencijo obenem najlepši pregled dela in zanimanja za konvencijo, kakor tudi priporočil za bodoče delovanje

narodne protifašistične in kulturno demokratične organizacije. Vpoštujmo pri tem prej omenjen razpored izhajanja Edinosti, ker z tem bomo tako ustregli svoji želji, obenem pa olajšali delo v uredništvu.

7) Glavni odbor ni razpoljal posebnih okrožnic na odseki zaradi prve redne konvencije. Odseki Zveze, kjer tudi drugi prijatelji demokracije in svobode, naj se poslužijo z navodili ponatisnjimi v Edinosti. Vsa priporočila predloge, dopise o diskusiji itd., za informacije je poslati in poslati na naslov glavnega tajništva: 206 Adelaide St. W. Toronto, Ont.

8) Stari pregovor pravi, da na mlajših ostaja svet. Zaradi tega se obračamo na dosedaj vstanovljene odseke, da poleg vseh drugih nalog za prvo redno konvencijo postavijo na dnevni red vprašanje mlađine. Pomagajo jim sklicati svoje sestanke in pri posvetovanju za konvencijo, kakor tudi volitev njihovega delegata.

Bratje in sestre! Kakor vam je razvidno iz javne o- (Nadaljevanje na 4. st.)

"ZVON"

V Windsorju se je ustanovilo, Slovensko pevsko društvo "Zvon". In vsem Slovencem dam vabilo, Da prišli bi pod naš patron.

Pa tudi slovenske naše žene, zahko še k nam pristopijo. Potem se lahko vse ukrene, za prvo informacijo.

In mladina naša tudi, dečki in po dekle.

Kaže, da se res potрудi, da nam zapoje pesmice.

Naši mladi tudi igrajo, Kitare — ter harmonike.

In tako imamo vso zabavo, na nedelje — praznike.

Zimske čase, bodo igre, zabava razna in še ples.

In še druge vse kalibre,

jaz na lažem, to je res.

Lepše res ni na svetu, kakor petje, če lepo,

Možki z ženami na banketu,

lepe pesmi zapojejo.

Sestega junija v nedeljo, pel je prvič mešan zbor —

in zato imamo željo, da zopet pride na obzor.

Petje bilo je ganljivo,

vsem je prišlo do srca.

Slutili smo kot bi zvonilo,

zgodljena Slovensija.

Slovenci, torej vse na delo,

pevsko društvo naj živi.

In da na odrh bi se pelo,

V bratstvu — slogi — žive dni.

Tebi pa slovensko pevsko društvo "Zvon" želim: Poj slovenske pesmi v naši novi domovini Kanadi — rasti in narašči se na polju glazbe slovenskega petja. Časopisu in uredništvo "Edinosti", pa mnogo stalnih naročnikov.

John Kostanjevec.

Drug obletnica zlikovnega napada na Sovjetsko Unijo

Ob drugi obletnici zlikovnega napada nemškega fašizma na Sovjetsko Unijo, v protifašističnem zavezništvu zlasti Združenih državah, Vel. Britaniji in v Kanadi, vzbudila se je zavest napram junaški zaveznični, zavratni reševalki strane usode sveta v splošnem — Sovjetski Uniji.

Druga obletnica je bila karakterističen izraz tisočev in tisočev v prej omenjenih državah. Po vseh večjih mestih in naseljih vršile so se v ta namen svečanosti, kjer so razni sloji naroda poleg ogromne večine delovnega ljudstva priznavali kakor je to tudi omenil Mackenzie King: "Niti zamisliti si nemoremo o usodi ki bi bila nas prav gotovo zadela, ako bi bila poražena Rdeča Armada in Sovjetska Unija".

Kar v navadnih besedah pomeni, da je Rdeča Armada in narodi Sovjetske Unije, ostala rešitvena sila za narode in človeštvo, da se danes govoril o zmagi nad fašističnimi zločinci.

Po Vel. Britaniji večje število mest je ob drugi obletnici vzel patronat raznih sovjetskih mest in naselj.

Davies, ne taj da je žal temu da ravno oni elementi, ki navadno v obrekovanju ali pa oviranju narodne enotnosti prekašajo vso "modrost in dozdevanje", se redkokdaj vedeče takih shodov. Navadno takélelementi imajo prav dōsti za povedati posebno med delavci, proti Stalinu in rezim v Sovjetski Uniji. Celotno dozdevanje: "Rusija se polagoma približuje demokraciji", kar jih postavlja prav na otročje mesto s ozirom zrelosti tekoče dobe in poznavanjem udemokracije v Sovjetski Uniji.

Davies, ne taj da je žal temu da je žal kapitalističen nacin družbenega reda, toda z gotovini reformami in peruredbi v socialističnih ozirih. Ravno tako ne zanika fakt, da je družbeni red v Sovjetski Uniji socialističen, to je brez privtih dobičkanosnih držav, ampak dobičkonosen vrid naroda in nadziran pod nadzor. Logičen zaključek z strani Daviesa — toda trajičen za one, ki skušajo dognat nekaj drugega, pričevajoči se, da so "prijetelji" delavstva. Seveda da ni slučajnost da dobimo takih "prijeteljev" med delavci.

Kajti hlapčestvo izgine le tedaj, kadar bo človeška družba se rešila iz osnovne ideološke zavesti privilegijev in izkorisčanja. Tedaj bo pokopano tudi hlapčenstvo. Do tega času bodo le neljuba ovira toleranci in doslednosti.

V svojem govoru Davies odločno je postavil vprašanje: "Bodočnost ni odvisna kako mi mislimo o Rusiji, ampak kakšno zaupanje ima Rusija v nas". Z to resničnostjo se bi morali marsikje sprizjezniti. Oni, ki držijo vprek neštetih vprašanj pred lastnim pragom ustvarjati "demokracijo" v Rusiji, naj se sprijaznijo z resničnostjo lastnega doma. Eno in poglavito v tekočih nalogah za popolno in brezkompromisno zmago nad sovjetskim, drugo pa o nalogah povojnega sveta za trajen mir, napredok in srečnejše življenje tisočev in tisočev. Da, domači prag naj bo prvotna skrb, da je čist in da počiva na pravičnosti v domačih in tudi za zunajne zadeve.

V svojem govoru Davies odločno je postavil vprašanje: "Bodočnost ni odvisna kako mi mislimo o Rusiji, ampak kakšno zaupanje ima Rusija v nas". Z to resničnostjo se bi morali marsikje sprizjezniti. Oni, ki držijo vprek neštetih vprašanj pred lastnim pragom ustvarjati "demokracijo" v Rusiji, naj se sprijaznijo z resničnostjo lastnega doma. Eno in poglavito v tekočih nalogah za popolno in brezkompromisno zmago nad sovjetskim, drugo pa o nalogah povojnega sveta za trajen mir, napredok in srečnejše življenje tisočev in tisočev. Da, domači prag naj bo prvotna skrb, da je čist in da počiva na pravičnosti v domačih in tudi za zunajne zadeve.

Vlada Sovjetske Unije ponovila je neštetokrat svoje stališče pred vojno, kakor tudi v tekoči vojni, napravila ogromen obseg v protifašističnem zavezništvu, tudi Kanada se vrsti z vstanovitvijo ob tej priložnosti organizacije, ki bo znana: "Prijateljstvo Naroda Sovjetske Unije in Kanade". Zelo znane osebnosti v javnem udejstvovanju, naprimer: Vrhovni sodniki in premijeri provincij, člani vlad, cerkveni vodje, advokati in razni drugi državní uslužbeni, poleg raznih drugih predstavnikov političnih strank in unijskega pokreta, so vzeljati vprid tej or-

Kakor je omenjeno, da je druga obletnica v častno priznanje Sovjetski Uniji zavrela ogromen obseg v protifašističnem zavezništvu, tudi Kanada se vrsti z vstanovitvijo ob tej priložnosti organizacije, ki bo znana: "Prijateljstvo Naroda Sovjetske Unije in Kanade". Ze lo znane osebnosti v javnem udejstvovanju, naprimer: Vrhovni sodniki in premijeri provincij, člani vlad, cerkveni vodje, advokati in razni drugi državní uslužbeni, poleg raznih drugih predstavnikov političnih strank in unijskega pokreta, so vzeljati vprid tej or-

Ont.

Ob tej priložnosti se je Martin naročil na list, tudi njezina soprona, hčerka in sin, so pri prav dobrem zdravju in se primeroma dobro počutijo na farmi, ne daleč Galt, Kirkland Lake, Ont.

Iskrena hvala tako za obisk, kakor tudi naročinu in cestitko, ured.

(nadaljevanje na 4 st.)

OBISKALI SO UREDNIŠTVO

Jože Celar, kateri je poškodovan v rudniku in se je dalje času nahajal v tukajšnji bolnišnici, ter je rad na daljnega zdravljenja odšel v Frutland, Ont., k svojemu prijatelju.

Zatem Martin Hodolin z rojakom ob teh vrsticah vprašal? Ja — kakšnega političnega ali pa verskega preprincanja pa moram biti da mi bo dana ugodnost pri-

Poletni dnevi

Tako smo ternali na predočno zimo, ki je res nekoliko nadlegovala nenašadno preveč. Zatem, ko je pa nastopil čas pomlad, je pa pritiskal zopet dež, tako da v časih se izlival kakor iz škafa.

Neki so godrnjali, drugi pa zopet vedno pod pasko nosili "raincoat" ali pa dežnik. Ker sem že pri dežniku, zdi se mi primerno omeniti njegovo nepopolarnost od kar je zavozil z svojo apizersko politiko Mr. Camberlin. Od tega časa dežnik je zelo sumljiv, posebno če je zaprt.

Drugi so pa omenili rečo: "Gledaj ga zlomka? Tudi vreme je rafalo nekam smešno. Ako ni sneg je dež — ko pa ni dež in ne sneg — pritska pa taka sopara, da ji ni kaj."

Zdaj smo že ob koncu junija in šele v pričetku vročih dnevov. Po končanem delu večinoma vsak hiti na svoj dom, na hitro zajoži nekoliko za tolažbo želodca, potem pa v park ali pa kopališče.

Na Sunyside v Toronto vam je vsako večer cela reč. Ob Toronto jezero je kopališče in ob njemu pa precej dolg lesen tratoar, ki navadno služi za sprehod, toda poleg tega tudi za ljudljeni parček, ki pod roko si ima prav dosti za povedati. Nekaj krat se tako sprejajata v eno in drugo stran, govora in pripovedovanja pa nikdar ne zmanjka. Toda kdo jih naj presteje... saj ni presledka ob večernem mraku.

Zatem so pa druga razvedila v navadnih besedah za otroke. To je "mery go

Dop.

MOJIM PRIJATELJEM V PORT ARTHURU

Toronto. — Odkar se sem preselil tukaj, preteklo je par tedni, ter z tem tudi kot na novo v večjem mestu, dobiti stanovanje in zaposliti se, nisem seveda utegnil odvriti prej na pisma, tako tudi vprašanja kako se kaj počutim tukaj v Toronto.

Izkoriščam priložnost potom Edinosti, vam se javiti in tudi omeniti nekoliko o tukajšnjih razmerah in de-

Toronto je pač Toronto, veliko mesto približno okrog 900.000 prebivalcev različnih narodnosti. Dela se tudi ne manjka, zato me je poslužila sreča, da delam če tudi nisem krojač pri Tip Top kompaniji. Delo je primerno dobro, bolj majhen zaslužek, toda radi zdravja za mene prav odgovarja.

Poleg civilne obleke izdejujemo tudi vojaško, ki je kaj potrebna za naše vojake, da bodo dobro oblečeni in da jih mene primanjkuje obleke prav posebno ko bodo nastopili tam čez kanal na evropsko obježje. Zato kar nekam z navdušenjem merim sukneno blago, ki ga potem zvijamo v bale, vedoč da je to pripravna zaloga važnih potrebščin v vojni.

Spoznam se sem že z nekoliko Slovencev tukaj, prisostval sejam odseka Zveze Kanadskih Slovencev, tudi V. P. Z. "Bled" o čem bom podal svoje utise enkrat pozneje. Zdi se mi pa da je v tem oziru percejske razlike v načinu nas v Port Arthurju. Največ kar je opaziti je pomanjkanje boljše sloge in sporazuma.

Seveda seznanil se sem tudi z urednistvom Edinosti, oziroma urednikom, kjer sem zaprav storil prvi korak v svrhu informacij itd., kar se tudi na svoje zadovoljstvo dobil. Vse priznanje

Prva redna konvencija Zveze Kanadskih Slovencev

(Iz strani 3.)
round", zabavna strelšča, rokomet in nešteto drugih takih stvari. Vendar pa kaj je temu po največkrat otroci dobe prav malo prilognosti za tako zabavo. Kajti starejši si tudi privoščijo za "priboljšek" "mery go round", strelšča, rokomet itd. Med vsem zdi se mi pa da je najbolj bizi tiski ki uganja leta. Dekleta se kaj radi zanimajo za tisti prostorček. Zatem pa v dove. Njim je kaj všeč če se je možiček ukalil pri letih, posebno ako je to slučaj recimo nad 30-tih.

Tako sem zadnjici poslušal dvej, ki ste na skrivnem se nasmehnile rekoč: "Zdaj pa lahko ukaneva tudi druga, češ možiček jih je naši pripisal 28 v resnici jih je pa na namizje 34".

Le nekoliko na naspratni strani pa je umetni slikar. Ta je precej zaposlen z figurami. Za 25 centov in le nekoliko minutah, pa je portret v rokah.

Nekdo je enkret omenil s ozirom na vse to nasledje: "Pogledaj tukaj je torontovska gold mine". Toda ljudje so živa bitja in tudi žele razno zabavo. To jim tudi zaprav pripada. Le žal temu da jo večina ne more živitati v oni meri raznega razvedrila in zabave zaradi gmotnih sdedstev.

Torej kadar bo resnična demokracija skušala dognatiti pravi pomen ljudskega življenja, potrebnih sredstev za razvoj življenja, nedvomno bo morala se seznaniti najprej z neljubo resničnosti osnovne ovire radi svojega pomena sebične dobičkoživčke.

Dop.

uredniku, ki vkljub preobloženega dela pri listu, ustrezje človeku z potrebnimi informacijami o eni ali pa drugi zadevi. Pripomnil je da će bom kaj pisal o njemu samemu, da bo cenzuriral, kar pomeni da naravnost lačen članjanja. Zaradi tega sava se kajpat tudi malo sprla in jast sem uspel zadostiti svoji želji, kakor poročevalc o teh stvareh.

Drugopot opišem seveda obširnejše o drugih svareh. Do tega času pa najlepše pozdrave mojim prijateljem in čitateljem Edinosti. Len naprej z dobro voljo za splošen naš napredok in uspeh!

Ludvik Troha.

Druga obletnica zlikovnega napadana Sov. Unije
(Iz strani 3.) Nedvomno da bo organizacija za prijateljstvo kanadskega in naroda Sovjetske Unije primerna podlaga za razvoj dobrih odnosov in tudi razumevanja. Z tem bo dokaj omejena odprtina gona skrajnih in sebičnih reakcionarnih sil proti Sovjetski Uniji, kot državi po svojem sistemu drugačni od naše. Sovjetska unija je pokazala svetu svojo zvestobo v mednarodnih obveznostih pred vojno, ter bo tudi s ozirom na preureditev povojnega sveta. Ne hrepeneč za posestvo tujega ozemlja, toda zahtjevajoč spoštovanje in priznanje njenih meja.

Narodi Sovjetske Unije in Rdeča Armada, ostane neumrli fakt, ki je rešil svet najstrašnejše usode pred fašističnom dominacijom. Toda to je cena deset milijonov sinov, očetov, matar in hčeri, Sovjetske Unije — katerih ne moremo in niti smemo pozabiti.

GM.

jo in posvetovanja vprid obeh občin stvari danes v svetu od katerih niso ločeni naši interesi in obstanek, kot narodne skupine, delavcev in delavk, ter našega in drugih bojujočih narodov v protifašističnem zavezništvu.

To je najočitnejši dokaz da je Zveza narodna protifašistična in demokratična organizacija z najplemenitejšim načelom: "Boriti se enotno in složno za popolno zmago nad fašizmom. Građiti našo enotnost in slogan na tej podlagi, ni sebična in strankarska zadeva, ampak iz svobodoljubnih in demokratičnih načel zadeva vseh svobodoljubčih sil sveta. Da se zadobi zmago, reši zasujenje narode po fašizmu, povrne narodne in demokratične pravice vredne in dobroj za nadaljevanje kulturnega in narodnega razvoja, brez strahu na pomankanje, zapostavljanje ali izkorisčanje.

V duhu omenjenega aperiram tako na odseke Zvezne konvencije vprid Edinosti.

Martin Bayuk, predsednik, R. Maurin, tajnik.

MESTO KI JE USTAVILO HITLERJA

Toronto. — Kosmopolitan filmska družba je naznala na podlagi Buletina Sovjetske Ambasade v Washingtonu, ki slikovito govori o povesti Stalingrada in ene v zgodovini neprimerne borbe, da je izdan film pod gornjim imenom in bo v nekaj tednih prikazan tudi v Kanadi.

Kakor vsi dosedaj prikazuje.

Iskrena hvala vsem ki so priložili vprid Edinosti.

J. Miketič.

ZNAČILNA ZMAGA DELAVEV

Toronto. — Prvikrat v povest ontarijske provincije, obenem največje v industrijskem obratu, kanadski delavci so zmagali v svojih zahtevah, zakonodaje, za kolektivne pregovore.

Zadnjega tedna v Ontario, so delavci čakali na

priznanje unije z strani delodajalcev mesece, toda

brez uspeha. Če tudi je ogromna večina se izrekla vprid uniji, delodajalci so se ponatali brezobjzirni in odklani priznanje večini delavcev.

Z omenjeno zakonodajo,

je vsaj delno zavarovana

sicer skromna pravičnost v

demokratičnih načelih, da

delavci potom svojega pred-

stavnštva zastopajo svoje

interese in podnašajo obto-

zbe proti krivici ki zaradi

ene ali pa druge zadeve se

godi delavcem v industriji.

Ravno tako z tem je omeje-

na diskriminacija proti del-

avcem, zaradi pripadanju

ali pa aktivnosti unijskega

gibanja.

Poleg tega da bodo delavci

vodili pregovore potom

svojega unijskega pred-

stavnštva, obenem značilno

je v dotočni zakonodaji,

da jih podvrženi delodajal-

ci in da dosedaj njenih

zmagali v svojih zahtevah,

zaradi zakonodaje, za kollec-

tivne pregovore.

Torej v nekaj tednih bo

dotočni film v naših kinogle-

dališčih, dajajoč z tem sez-

nanitj se z to strašno pove-

stjo, obenem pa rešitveno

usodo sveta v splošnem faši-

stični tiranije.

ze, kakor tudi druge skupine naših rojakov, da pristopimo vse složno v bratski zavesti graditi organizacijo v naši sredini, ki bo zmožna dajti največjo podporo onim zadevam naroda in človeštva danes v najbolj kritičnem položaju za svoj obstanek in svobodno bodočnost. To bo pa del najlepše povesti kanadskih Slovencev, kot narodne skupine južnega naroda, ki že nad dve leti kljubuje proti dve fašističnih velesil, vodi odločno borbo pod vodstvom Narodne Osvobodilne in Partizanske Armade, za svobodno in demokratično Jugoslavijo.

Pristopimo k delu in pomagajmo pripraviti prvo redno konvencijo Zveze Kanadskih Slovencev — konvencijo organizacije narodnega in kulturnega ponosa vprid dve leti načelih stvari za našo novo domovino in bodočno svobodno in demokratično Jugoslavijo.

Martin Bayuk, predsednik, R. Maurin, tajnik.

zani filmi sovjetskega izdelka, dajajoči direktni primer strašne borbe na bojni črti, zaledju zlasti pa nečloveških dejanj z strani podivljanih nazi-fašistov nad civilnim prebivalstvom v okupiranem ozemljju, bo film o Stalingradu dal pregled stvarne borbe, ki je odločila usodo sveta v splošnem.

Joseph E. Davies, ki je videl to mesto je med drugim omenil: "Če bi le videli kar sem jaz imel priložnost videti o tem mestu. Skratka povedano to je mesto krvi — mesto, ki ga ni mogoče opisati o strašni bojni".

Torej v nekaj tednih bo

dotočni film v naših kinogle-

dališčih, dajajoč z tem sez-

nanitj se z to strašno pove-

stjo, obenem pa rešitveno

usodo sveta v splošnem faši-

stični tiranije.

Vse-slovenski Piknik v Kirkland Lake

Tukajšnje Slovanske organizacije in podpora društva prirede skupni piknik v nedeljo dne 11. julija v prosti naravi ne daleč Main St., oziroma Community Parku.

V ključno bodo sodelovala vsa Slovenska društva in organizacije, imenoma: Ruska, Ukrainska, Poljska, Čehoslovaška, Slovenska, Hrvaska in Srbska.

Že iz tega se da sklepati, da bo to ena velika manifestacija Slovenskega naroda na dan. Ker to bo prvič v zgodovini Slovenskih prilejencev v Kirkland Lake, da bodo priredili skupno zabavo v prosti naravi.

Naša Slovenska narodna dolžnost nas veže, da se omenjene prirede vdeležimo poleg drugih omemnejnih narodnosti, tudi Slovenc in Slovenke iz Kirkland Lake in bližnje okolice. Pridimo združen v mislih in tudi delanjih tako na prireditve v prosti naravi, kakor tudi v drugih zadevah, ki so pomembne za naš narodni in kulturni obstanek. Le v bratski slogi postajamo nezljiva sila vprid splošnim interesom naroda in človeštva.

Vsi na veselo zabavo v nedeljo dne 11. julija.

Poročilo pooblaščenega Nadz. Odbora V.P.Z. 'Bled'

Odsek št. V. P. Z. "Bled" v Val D'Or, je na svoji izredni seji dne 2. maja 1943, podpisane izvolil in z pooblaščilom poslal v Kirkland Lake, da tam pregledava celokupno uradovanje V. P. Z. "Bled", ter isto potem poročava potom časopisa v javnost celokupnemu članstvu.

Knjige so nam bile podane za pregled po Glavnem tajniku Frank Grebenc. Ob priliki pregledovanja sva prišla do zaključka, da so knjige jako površno uradovane, zato nam je tudi vzelost dosta časa predno sva prišla do zaključka.

V naslednjem je zvezino stanje, kakor ga sva pronašla.

Prejemki: Bančna vloga v letu 1941 \$6.612.25